

גמרא:

מאי טעמא נאמנין?

ומבארנין: דאי בעי האי גברא שדי ביה מומא במעשר מעיקרא.

ופרכינן: וכי מי ידע הי נפיק עשירי שיטיל בו מום.

וכי תימא: עביד ביה מומא, ומפיק ליה בריש עשרה, שיהיה העשירי.

אין לומר כן, כי "לא יבקר בין טוב לרע" אמר רחמנא, ואסור לו לעשות שבעל מום יהיה העשירי.

אלא, הכי קאמרינן: דאי בעי שדי ביה מומא בכוליה עדריה מעיקרא. ועדיין אינם קדושים ויכול להטיל בהם מום. ואחר כך יעשרם.

מתניתין:

בכור שנשמית עינו, ושנקטעה ידו הקדמית, ושנשברה רגלו האחורית. וכל אלו מומין מובהקין הן —

הרי זה ישחט על פי ג' בני הכנסת, שאינם חכמים.

רבי יוסי אומר: אפילו יש שם סנהדרין של כ"ג ואין ביניהם אחד שנטל רשות להתיר מומי הבכור אינו נשחט אלא על פי מומחה.

גמרא:

רבי שמלאי, ורבי יהודה נשיאה, תרוויהו

משמיה דרבי יהושע בן לוי אמרי. ואמרי לה, רבי שמלאי ורבי יהושע בן לוי, תרוויהו משום רבי יהודה נשיאה אמרי: התרת בכור בחוצה לארץ, שאינו ראוי להקריבו אפילו בזמן המקדש, על פי שלשה בני הכנסת.

אמר רבא: ובמומין מובהקין, כגון נקטעה רגלו.

ומקשינן: מאי קא משמע לן? הא תנינא: בכור שנשמית עינו, ושנקטעה ידו, ושנשברה רגלו. הרי זה ישחט על פי ג' בני הכנסת [ומתניתין בחור"ל ובזמן הזה איירי].

ומתריצין: אי מתניתין, הוה אמינא, בחוצה לארץ אפילו מומין שאינן מובהקין גם אפשר להראותם לבני הכנסת. והא דקתני מובהקין, להודיעך כחו דרבי יוסי דאפילו במובהקין קאמר דאינו נשחט אלא על פי מומחה.

קא משמע לן דאף בחוץ לארץ נשחט רק במומין מובהקין.

אמר רב יהודה אמר רבי ירמיה בר אבא, ספק משמיה דרב, ספק משמיה דשמואל: ג' הדיוטות מתירין את הבכור במקום שאין מומחה.

ומקשינן: מאי קא משמע לן? הא תנינא: הרי זה ישחט על פי ג' בני הכנסת.

ומתריצין: אי ממתניתין הוה אמינא אפילו במקום שיש מומחה. קא משמע לן רב יהודה דבמקום שאין מומחה אין, במקום שיש מומחה לא.

אמר רב חייו בר עמרם: ג' מתירין את